

EDITORIAL

Un contracte menys

Finalment Juli Minoves s'ha pronunciat sobre l'assumpte del seu contracte blindat. El ministre ha explicat que ja el mes de setembre va comunicar al cap de Govern la intenció de renunciar als seus privilegis quan s'apliqués la llei de servei exterior. El que sorprèn és que hagi trigat tant a fer-ho públic, sobretot amb l'allau de crítiques i filtracions que han sorgit durant les darreres setmanes. Amb la seva renúncia voluntària, Minoves trenca un dels contractes blindats que hi ha en les administracions del país i hauria de ser un bon punt de partida per preguntar-se quantes situacions semblants podem trobar amb altres càrrecs. Aquest tipus de contracte es dona sovint a l'empresa privada, sobretot quan parlem d'alts directius, però quan es tracta del Govern, entitats públiques, parapúbliques o comuns, per exemple, aquest tipus de lligam contractual és menys acceptable. Principalment per dues raons, una de temporal i una altra d'econòmica. Un blindatge temporal no deixa de ser una hipoteca que una entitat pública i les persones que la puguin dirigir en el futur no tenen per què pagar. I un blindatge econòmic amb xifres astronòmiques és difícil d'acceptar quan es paga amb diners públics, i encara menys quan segons quines quantitats surten a la llum pública en moments de crisi com l'actual. I els pals que aquests dies han caigut, sobretot, sobre les persones que es beneficien d'aquests contractes blindats, s'haurien de dirigir també, i accentuats, a les persones que accepten i signen les condicions, perquè al final de la història més culpa té qui dona els privilegis que el qui els demana.

ENQUESTA DE LA SETMANA

¿Creu que Andorra disposa d'una bona xarxa de transport públic?

Envia un SMS al 789 amb la teva resposta

ENQ SI o bé ENQ NO

Cada dimarts el resultat de l'enquesta es publicarà en aquest espai i a final de mes se sortejarà un MP3 entre tots els participants

Gentilesa d' SSIDU

TRIBUNA

CERNI ESCALÉ, SECRETARI D'ORGANITZACIÓ DE LES JEV, www.novaandorra.blogspot.ad

'Round' 2: RD i la llei electoral

En una legislatura en què s'ha modificat un nombre més elevat de lleis que durant les dues anteriors, però amb canvis que també han estat relativament superficials, s'ha reobert un mini-debat sobre la llei electoral. El primer grup que va obrir la caixa dels trons va ser CDA, i els amfitrions de la nova proposta són els parlamentaris d'RD, tot i que la seva iniciativa difícilment serà admesa a tràmit. En tot cas, el grup més cadet del Consell ha aconseguit generar una petita bombolla mediàtica, que posa de manifest com la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum continua sent un dels temes de fons que planen sobre la política andorrana actual. Tard o d'hora es generaran canvis i és essencial discutir-ne la direcció.

RD toca en la seva proposta de reforma electoral tots els elements importants que un pot alterar legalment sense modificar la Constitució, amb una aplicació inicial prevista a partir de les comunals del 2011. A continuació m'agradaria fer balanç dels seus punts bàsics:

1. Augment del nombre de consellers generals fins a 42. Es tracta del límit de la forquilla permesa per la Constitució (que preveu entre 28 i 42 membres pel nostre parlament), i correspon al nombre total de cadires de la nova seu del Consell General. L'increment es realitzaria sumant un parlamentari per parròquia i afegint-ne set més a la llista nacional, preservant l'equilibri pactat el 1993.

De cop, veuríem l'arc parlamentari andorrà augmentat, amb una generació de despeses major a costa d'una representativitat més exacta. Personalment, no penso que sigui una reforma prioritària en un país en què ja hi ha un conseller per cada tres milers d'habitants. A més, el fet de sumar un terç dels parlamentaris de la composició vigent no ha d'implacar que els ciutadans estiguin més ben representats en la vida pública; tan sols implica una representativitat un pèl més fidedigna. Si es vol aprofundir vertaderament en el desenvolupament de la nostra democràcia, no és necessari augmentar el nombre de representants, sinó fer que aquests tinguin una responsabilitat política més directa envers els ciutadans, utilitzant mecanismes de democràcia directa paral·lels a les eleccions.

2. S'aplicaria com a sistema de distribució la llei d'Hondt a totes les circumscripcions de les eleccions nacionals i a les eleccions comunals.

Aquí les implicacions són una mica més complexes. La fórmula d'Hondt és la que actualment s'utilitza a Espanya, amb les províncies com a base territorial, i es caracteritza per ser

una distribució que afavoreix els dos principals partits, mentre que perjudica molt les terceres forces i reforça aquells partits que estan al límit dels vots necessaris per a la presència parlamentària. Contràriament al que aquesta setmana han afirmat un parell de diaris del Principat, es tracta d'un sistema menys proporcional que el vigent a les eleccions generals, tot i que fa més fàcil accedir al Consell General i als comuns. S'ha de felicitar, malgrat la reserva anterior, RD per proposar la "proporcionalització" de les eleccions comunals, en què actualment un vot de diferència pot significar passar de tenir nou consellers a tenir-ne tres, i arribar així a un equilibri que no és representatiu del microcosmos social de la parròquia.

3. Canvi en el nombre de consellers per comú, que passen a ser imparells.

De fet, es tracta d'un punt d'inclusió oblidada si s'utilitza la fórmula d'Hondt a les eleccions comunals. En el cas que es vulgui preservar un nombre parell, es podrien donar fàcilment empats en el nombre de consellers, que dificultarien greument la capacitat de govern. Si es volen mantenir comuns gestionats de forma sòlida, s'ha de permetre que algú tingui la majoria de consellers. És una llàstima que no s'hagi aprofitat l'avinentesa per marcar un nombre exacte de consellers per a totes les parròquies, per exemple, onze consellers (és inconcebible que Canillo, la parròquia menys poblada, tingui dos consellers més que la resta, i que es tracti d'una decisió a la qual arriba cada consell de comú de forma independent, cada quatre anys).

La proposta d'RD arriba en un moment de penúria econòmica, al final de la legislatura, i s'entén que pugui semblar un gest d'afany de protagonisme. Tot i així, els canvis proposats són molt interessants com a possible posició de consens entre els que volen reformes molt profundes del sistema electoral i els sectors més conservadors. Entre aquests darrers, és recurrent dir que les lleis actuals són massa joves per ser reformades. Davant d'aquesta afirmació és necessari recalcar que un document legal s'ha de reformar quan xoca amb les posicions majoritàries de la societat: el dret és un instrument regulador, no una cortina d'acer que es pugui utilitzar per bloquejar determinats canvis.

S'ha d'admetre que és molt trist que cap conseller hagi proveït la signatura que faltava per discutir la proposta d'RD. La disciplina de partit probablement ha estat més forta que les idees d'aquells consellers a qui podia semblar raonable la iniciativa.

El diari no es responsabilitza de les opinions expressades pels col·laboradors de la secció de Tribuna. L'opinió del BONDIA es reflecteix en el seu editorial.

Perquè les vostres cartes al director o les vostres opinions puguin ser publicades, cal que ens faciliteu les vostres dades: nom i cognoms, passaport, telèfon i parròquia de residència.

DIRECTORI

LA VEU DEL POBLE S. A. **PRESIDENT** Carles Naudi d'Areny-Plandolit **SECRETARI** Ferran Naudi d'Areny-Plandolit **GERENT** Thomas Kampfraat

BONDIA DIRECTOR Josep Lluís Trabel **SOTSDIRECTOR** Marc Segalés **CAP DE REDACCIÓ** Marta Fernández **REDACCIÓ** Marià Miño, Joan Josep Blasco, Sergi Moral, Anna Burgstaller, Sílvia Casals **ADMINISTRADOR DE WEB** Àlex Lara **CORRECCIÓ** M. Àngels Sala **MAQUETACIÓ** Lidia Jo, Cecília Cogliati, Albert Fabregat **FOTOGRAFIA** Tatiana Maslà, Eduard Losilla, Mireia Losilla **COMERCIAL I ADMINISTRACIÓ** Isabel Díaz, Juliàna Moraes, Ricard Vallès, Ramon Ortiz **DISTRIBUCIÓ** Premsa distribució **TRANSPORT** DistriNor.

Carrer Maria Pla, 28, 1a planta. Andorra la Vella. Telèfon: 808 888 Fax: 828 888 Adreça electrònica: bondia@bondia.ad Web: www.bondia.ad